

Spoznávame Bibliu

Jozua 1:1-1:9

Úvod

Ak by sme chceli zhrnúť dejiny Izraela na základe Pentateuchu, čiže prvých piatich Mojžišových kníh, mohli by sme to urobiť takto: V knihe Genezis sa izraelský národ zrodil. V knihe Exodus si ho Boh vyvolil. V knihe Numeri sa Izrael ako národ dokázal. V knihe Levitikus ho Boh pritiahol k sebe krvou. V knihe Deuteronomium ho Boh vyučoval a pripravoval na vstup do Zaslúbenej krajiny. Teraz v knihe Jozuu izraelský národ bojuje a dobýva územia.

Kniha Jozuu završuje vykúpenie Izraela, ktoré započalo v knihe Exodus. Kniha Exodus je knihou vykúpenia z Egypta; Jozua je knihou vykúpenia *do* Zaslúbenej krajiny.

Kľúčovým slovom v knihe Jozuu je *obsadenie*. Boh dal Izraelitom krajinu na základe večnej zmluvy. Abrahámovi povedal: „Tebe a tvojmu potomstvu dám krajinu, v ktorej si ako cudzinec; celú krajinu Kanaán im dám do večného vlastníctva a budem im Bohom“ (Gen 17:8). Avšak to obsadenie krajiny záviselo od splnenia istých podmienok. Mali pred sebou boje a dobývanie krajiny. A ako Jozua pred svojou smrťou Izraelitom pripomenie, ich poslušnosť voči Božiemu Slovu rozhodne o tom, či v krajine budú naďalej prebývať.

Podľa Talmudu Jozua napísal celú túto knihu okrem posledných piatich veršov, ktoré napísal Pinchás. Jozua bol Mojžišovým nástupcom. Bol to veľký generál. Narodil sa ako otrok v Egypte, v čase exodu z Egypta mal štyridsať rokov, poverenie ako Mojžišov nástupca prijal, keď mal osemdesiat rokov, a zomrel vo veku stodesať rokov. Významné postavenie získal už počas putovania na púšti. Keď na nich zaútočil Amalék, Jozua sformoval armádu, ktorá Amalékov útok odrazila. Jozua slúžil ako Mojžišov služobník. Biblické odkazy v tejto súvislosti odhaľujú jeho vernosť Mojžišovi a oddanosť Bohu. Bol jedným z dvanástich vyzvedačov, ktorí v Kaděš-Barnéi išli preskúmať kanaánsku krajinu. Bol jedným z dvoch vyzvedačov, ktorí sa vrátili s priaznivou správou o krajine a ktorí pevne verili, že Boh im ju dá.

Meno *Jozua* znamená „Jahve zachraňuje“. Meno *Ježiš* v Novej zmluve je to isté meno. Jozua bol mužom odvahy, závislosti na Bohu, viery, vedenia, nadšenia a vernosti. Svojím menom a dielom je obrazom Krista. Niektorí iní o ňom povedali: „Jozua dokazuje, že priemerný človek sa môže stať vodcom v cirkvi. Jozua neprijal povolanie cez slová napísané ohnivým písmom na oblohe, ale od staršieho človeka, ktorý poznal Boha a poznal Jozuu a ktorý videl, že Boh ho pripravil na rolu vodcu.“

Táto kniha má aj dnes veľmi praktické uplatnenie v živote veriaceho. Zaslúbená krajina nemôže byť obrazom neba, keďže nebo nie je miestom konfliktu a dobývania. Nebo prijímame ako dar Božej milosti. Zaslúbená krajina skôr predstavuje miesto, ku ktorému sú veriaci vedení tu na zemi. Kniha Jozuu korešponduje s listom Efezským v Novej zmluve, kde veriaci je požehnaný všetkým duchovným požehnaním. Užívanie tohto požehnania závisí od bojov a dobývania. Veriaci to požehnanie nikdy nezíska vynaložením telesnej energie, ale skrze moc Ducha Svätého, keď žije v podriadenosti voči Bohu. Kniha Jozuu predstavuje istý vzorec, ktorý ilustruje, ako veriaci môže nadobudnúť to, čo mu Boh dáva.

1. KAPITOLA

Rozkaz prekročiť Jordán

V prvých dvanástich kapitolách knihy Jozuu vchádzajú Izraeliti do Zaslúbenej krajiny. V kapitolách 13-21 vidíme rozdelenie krajiny. Kniha končí Jozuovou rečou svojmu ľudu.

Ako som už spomenul, hlavnou témou tejto knihy je *obsadenie*. V prvej kapitole budeme vidieť, čo sa tým myslí. Začína poverením a rozkazom, ktoré Jozua osobne prijal od Hospodina.

„Po smrti Hospodinovho služobníka Mojžiša oslovil Hospodin Mojžišovho pomocníka Jozuu, syna Núna“ (Joz 1:1).

Hebrejský text začína úvodný verš knihy Jozuu spojkou „a“, čím ho spája so záverečnou kapitolou knihy Deuteronomium. Keď niekto povie a, musí pokračovať

v rozprávaní, pretože a spája niečo, čo bolo predtým, s tým, čo príde. Toto podporuje teóriu, že 34. kapitolu knihy Deuteronomium napísal Jozua.

„Môj služobník Mojžiš zomrel. Vstaň teda, prejdí cez Jordán, ty i všetok tento ľud, do krajiny, ktorú dávam Izraelitom“ (Joz 1:2).

„Môj služobník Mojžiš zomrel.“ Ako vidíme, Mojžiš nebol taký dôležitý, aby priviedol Izraelitov do krajiny. Ani ich nemohol voviesť. Mojžiš reprezentuje Zákon a Zákon nás nespasí. Zákon len odhaľuje náš hriech, ale nevykúpi nás. Zákon nikdy nemal úlohu spasiteľa. Mojžiš nemohol priviesť Izraelitov do krajiny kvôli svojmu hriechu. Problém nebol v Zákone, ale v Mojžišovi – tak ako aj v nás. Zákon odhaľuje, že nemáme Božiu slávu. „Môj služobník Mojžiš zomrel.“ Len Ježiš, náš Spasiteľ, náš Jozua, nás môže priviesť k požehnaniu, ktoré má pre nás.

V tomto verši čítame, že Boh dal túto krajinu Izraelu. Boh mu ju dal do vlastníctva bez podmienok. Prisľúbil ju Abrahámovi a jeho potomkom. V knihe Genezis potom svoje zasľúbenie znovu a znovu potvrdzoval. V knihe Deuteronomium uzavrel s Izraelom Palestínsku zmluvu, podľa ktorej ju mali vo večnom vlastníctve.

„Dal som vám všetko, na čo stúpi vaša noha, ako som to povedal Mojžišovi“ (Joz 1:3).

Boh im tú krajinu dal. Je ich, ale potešenie a úžitok z nej budú mať vtedy, keď si ju privlastnia. Dal im všetko, na čo stúpi ich noha. V tom istom zmysle v Ef 1:3 čítame, že nás požehnal všetkým duchovným požehnaním v nebesiach. Žiaľ, veľmi málo kresťanov sa chopí duchovného požehnania, ktoré im patrí.

Pred mnohými rokmi sa istý Angličan presťahoval do Ameriky. Čoskoro nato zmizli po ňom stopy. Jedného dňa zomrel jeho strýko v Anglicku, ktorý mu zanechal 5-miliónové dedičstvo. Scotland Yard sa ho snažil vypátrať, ale ani na poslednej známej adrese v Chicagu ho nenašli. Pátrali po ňom, no nenašli ho. Neskôr som počul, že ho našli jedného rána zamrznutého neďaleko vchodu do nejakého lacného hotela. Nemohol si dovoliť ani izbu za 25 centov, hoci bol dedičom piatich miliónov! Neprivlastnil si to, čo bolo jeho. Nechopil sa toho, čo mu patrilo.

Napriek tomu, že Boh dal Zaslúbenú krajinu Izraelu, nikdy ju celú nevlastnili. V skutočnosti mali z nej len veľmi malú časť. Mnohí dnešní kresťania sú ako izraelský národ v tom zmysle, že síce sú požehnaní všetkým duchovným požehnaním, no zomierajú pri vchode ako vandráci bez toho, aby si to všetko požehnanie privlastnili. Aká tragédia! V knihe Jozuu sa dozvieme, ako sa chopiť svojho vlastníctva. Keďže nás čaká boj, podobne ako Izraelitov, v 6. kapitole listu Efezským čítame, aby sme si obliekli Božiu výzbroj. Čelíme duchovnému nepriateľovi, ktorý bojuje proti nám. „Veď náš boj nie je proti krvi a telu, ale proti kniežatstvám, mocnostiam, vládcom tohto temného sveta a proti duchom zla v nebesiach“ (Ef 6:12). Náš nepriateľ je duchovný nepriateľ.

Budeme si musieť obliecť celú Božiu výzbroj. Víťazstvo už bolo dosiahnuté. Víťazstvo však nepatrí nám; patrí Pánovi Ježišovi Kristovi. My dostaneme len to, čo Izrael – vyslobodenie a bohatstvo. Každé víťazstvo, ktoré Izrael dosiahol, mu dal Boh. Ak niekedy dosiahneme nejaké víťazstvo, je to preto, že On ho za nás vyhral. Potom vierou môžeme vstúpiť do všetkého duchovného požehnanie, ktoré nám patrí.

„Od púšte po Libanon a od Veľriecky, rieky Eufrat, celá krajina Chetitov až po Veľké more na západe slnka bude vaším územím“ (Joz 1:4).

Boh dal Izraelu krajinu o rozlohe 800,000 kilometrov štvorcových a najviac, čo si z nej kedy privlastnili, bolo 80,000 kilometrov štvorcových. Veľa si z nej neprivlastnili, že? Privlastnili si približne jednu desatinu toho, čo im Boh dal. To zodpovedá približne tomu, čo si my ako veriaci privlastníme z duchovného požehnanie, ktoré nám patrí.

„Nikto neobstojí pred tebou, kým budeš žiť. Budem s tebou, ako som bol s Mojžišom. Nenechám ťa ani ťa neopustím“ (Joz 1:5).

Jozua bol priemerný človek a potreboval Božie povzbudenie. Boh ho povzbudil tým najkrásnejším spôsobom: „Budem s tebou, ako som bol s Mojžišom. Nenechám ťa ani ťa neopustím.“

„Bud' silný a odvážny, lebo ty rozdelíš tomuto ľudu do vlastníctva krajinu, ktorú som prisazne sľúbil dať ich otcom. Len bud' silný a veľmi odvážny, aby si konal podľa zákona,

ktorý ti prikázal Môj služobník Mojžiš. Neodboč od neho ani napravo, ani naľavo, aby si si rozumne počínal vo všetkom, čo podnikneš“ (Joz 1:6-7).

Dvakrát mu Boh hovorí: „Buď silný a veľmi odvážny.“ Povzbudzuje ho.

Všimnime si teraz niečo veľmi dôležité:

„Nech sa táto kniha zákona nevzdiali od tvojich úst. Rozjímaj však o nej vo dne i v noci, aby si zachovával všetko, čo je v nej napísané, lebo vtedy sa ti zdarí cesta a budeš si počínať rozumne“ (Joz 1:8).

Pred Mojžišom nebolo písomne zaznamenané Božie Slovo. Boh sa zhováral s Mojžišom tvárou v tvár. Ale Mojžiš verne zaznamenal všetko, čo mu Boh povedal. Jozua a Izraeliti mali Písmo. V ňom im Boh povedal, čo musia urobiť pre to, aby sa dostali do Zaslúbenej krajiny. Nesmeli sa od neho vzdialiť. Mali o ňom rozjímať a zachovávať ho.

„Prikázal som ti predsa: Buď silný a odvážny, nestrachuj sa a nezúfaj! Ved' Hospodin, tvoj Boh, bude s tebou, kamkoľvek pôjdeš“ (Joz 1:9).

Mohli by sme povedať, že Jozua si mal vziať do jednej ruky Božie Slovo a do druhej meč. Musí konať vierou. Znovu ho Boh povzbudzuje, aby bol odvážny, aby sa nestrachoval a nezúfal.

Milí poslucháči, tak ako Jozua aj my musíme byť silní a odvážni. Musíme byť silní a odvážni, aby sme sa vierou chopili všetkého duchovného požehnania. Toto duchovné požehnanie nám však nespadne do lona. Pamätajme na to, že žijeme v teritóriu nepriateľa.